

Notat om delegeret retsakt til Folketingets Europaudvalg

Dato
24. november 2021

Kommissionens delegerede forordning af 29.10.2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU for så vidt angår anvendelsen af de væsentlige krav, der er omhandlet i nævnte direktivs artikel 3, stk. 3, litra d), e) og f).

1. Resumé

Kommissionen har den 29. oktober 2021 vedtaget en delegeret forordning om cybersikkerhed i radioudstyr.

Den delegerede forordning skal sikre, at trådløse enheder, der sælges i EU, garanterer et tilstrækkeligt niveau af cybersikkerhed. I de senere år er der blevet identificeret produkter på markedet i EU, som har et svagt sikkerhedsniveau og er sårbare over for digitale angreb eller tyveri af personoplysninger, eller som gør det muligt at overvåge eller gribe ind i børns leg. Med den delegerede forordning stilles der krav om cybersikkerhed til producenter af relevante trådløse produkter.

Den delegerede forordning får direkte virkning i medlemslandene. Den delegerede forordning skal suppleres af en række standarder, som udarbejdes af europæiske standardiseringsorganer og gøres tilgængelige i Danmark af Dansk Standard.

De økonomiske konsekvenser af den delegerede forordning vil primært blive påført erhvervslivet, men den øgede cybersikkerhed vil være til gavn for både virksomheder og forbrugere. Har virksomhederne ikke tidligere sikret deres radioudstyre-produkter, så vil der skulle investeres i en sådan sikring. De virksomheder, der tidligere har sikret deres produkter, vil skulle kunne dokumentere, at de overholder kravene. Det skønnes, at ca. 4000 danske virksomheder vil blive omfattet af de nye regler. Det er ikke umiddelbart muligt at skønne over omfanget af de samlede erhvervsøkonomiske omkostninger.

Regeringen er positiv over for forordningen og lægger vægt på vigtigheden af, at cybersikkerhed også sikres af producenter af radioudstyr. Regeringen støtter, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund. Frist for indsigelse er to måneder efter forordningens offentliggørelse, dvs. den 29. december 2021.

2. Baggrund

Kommissionen har den 29. oktober 2021 vedtaget en delegeret forordning om cybersikkerhed i radioudstyr.

Den delegerede forordning har hjemmel i radioudstyrsdirektivet 2014/53/EU, artikel 3, stk. 3, litra d, e og f, og vedtages efter proceduren i samme direktivs artikel 44, stk. 2. Europa-Parlamentet og Rådet har en frist på to måneder til at gøre indsigelse. Fristen for indsigelse er den 29. december 2021.

Baggrunden for forordningen er en bekymring i Kommissionen over, at trådløse enheder, der sælges i EU, ikke garanterer et tilstrækkeligt niveau af netværksbeskyttelse, beskyttelse af personoplysninger og af privatlivets fred for deres brugere (herafter "cybersikkerhed"). I de senere år er der blevet identificeret produkter på markedet i EU, som har et svagt sikkerhedsniveau. Visse kategorier af trådløse enheder er sårbare over for angreb eller tyveri af personoplysninger, eller gør det muligt at overvåge eller gribe ind i børns leg.

3. Formål og indhold

I de senere år er der blevet identificeret produkter på markedet i EU, som har et svagt sikkerhedsniveau. Der er et stigende antal sager om brud på cybersikkerhed. Med den delegerede forordning kan der forholdsvist enkelt sikres en vis cybersikkerhed for de produkter, der er omfattet af radioudstyrsdirektivet. De nye regler vil sikre, at 80 % af det udstyr, som i dag udsættes for cyberforbrydelser, fremover vil have et standardiseret minimum af cybersikkerhedsbeskyttelse.

Reglerne om cybersikkerhed vil gælde for følgende typer af radioudstyr:

1. Internetforbundne radioudstyrprodukter (fx mobiltelefoner, online produktionsfaciliteter, bærbare computere og intelligente hvidevarer).
2. Radioudstyrprodukter til børn (fx radiobaseret legetøj og babyalarmer).
3. Radiopåklædningsudstyr (fx smart watches, intelligente smykker og intelligent tøj), som kan bæres på kroppen.

Kravene til radioudstyret afhænger af, hvilke(t) af de tre typer udstyr der er tale om.

For internetforbundet radioudstyr stilles der krav om, at radioudstyret ikke må skade nettet eller dets funktion eller misbruge netværksressourcer på en sådan måde, at det medfører en uacceptabel forringelse af tjenesten.

For internetforbundet radioudstyr, for radioudstyr til børn og for radiopåklædningsudstyr stilles der krav om, at radioudstyret er i stand til at sikre, at personoplysninger om brugeren og abonnenten og disses privatliv beskyttes.

For alle typer af internetforbundet udstyr, hvor radioudstyret giver brugeren mulighed for at foretage betaling, overføre penge eller lignende transaktioner, stilles der

krav om, at radioudstyret understøtter visse faciliteter, der sikrer beskyttelse mod svig.

Der kan være sammenfald mellem de tre produkttyper, som vil medføre, at produktet skal overholde flere krav. Fx kan man forestille sig en intelligent børnesko, der kommunikerer via internettet. En sådan intelligent sko vil skulle iagttage de krav, der følger af at være omfattet af flere produkttyper.

De konkrete krav til cybersikkerhed skal fastlægges i harmoniserede standarder. Disse standarder skal udarbejdes af det europæiske standardiseringsorgan for kommunikation og information, ETSI.

For at sikre, at så mange relevante harmoniserede standarder som muligt kan være klar, når den delegerede forordning finder anvendelse, finder den delegerede forordning anvendelse 30 måneder efter ikrafttræden, hvor dette ellers typisk er en toårig periode.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har mulighed for at gøre indsigelse mod den delegerede forordning i en periode på to måneder efter at have modtaget meddelelse om forordningen.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forordningen.

5. Nærhedsprincippet

Der er tale om en delegeret forordning med henblik på at supplere det allerede vedtagne Radioudstyrdirektiv 2014/53/EU. Det er derfor regeringens overordnede vurdering, at det følger heraf, at den delegerede forordning er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

De eksisterende danske regler for radioudstyr i lov nr. 260 af 16. marts 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold med efterfølgende ændringer indeholder ikke krav om cybersikkerhed. Der er dermed ikke dansk lovgivning, som skal ændres, eller som bliver afskaffet.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den delegerede forordning får direkte virkning i medlemslandene. Der vil derfor ikke skulle gennemføres dansk implementering af den delegerede forordning. Den delegerede forordning skal suppleres af en række standarder, som udarbejdes af europæiske standardiseringsorganer og gøres tilgængelige i Danmark af Dansk Standard.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Den delegerede forordning vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Den delegerede forordning forventes at medføre øget cybersikkerhed, herunder for trådløse økonomiske transaktioner, jf. gennemførelse af et krav om sikring mod svig for radioudstyr, der bruges til overførelse af digitale penge, digitale værdier eller digitale valutaer.

Dermed vil samfundet være bedre sikret mod økonomisk kriminalitet på dette område, hvilket vil understøtte den digitale omstilling. Værdien heraf må anses for positiv, især for private borgere. Kommissionen peger i konsekvensanalysen på en ældre undersøgelse, der viser, at betalingskortsvindel i EU udgjorde 11.300.000 € (knap 85 mio. dkk) i 2013.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Den delegerede forordning vil medføre omkostninger for erhvervslivet, og især fabrikker af radioudstyr. Hvis der findes en harmoniseret standard for et givent radioudstyr, vil virksomhederne forholdsvis enkelt kunne omsætte denne til konkrete sikkerhedstiltag og dokumentere, at deres radioudstyr overholder kravene. Hvis der ikke findes en standard, vil virksomhederne skulle anvende et bemyndiget organ til at dokumentere overholdelsen af kravene, hvilket er mere omkostningstungt.

Det skønnes, at knap 4.000 danske virksomheder vil blive omfattet af den delegerede forordning. Heraf er hovedparten distributører, der i denne sammenhæng blot skal kontrollere, at kravet om cybersikkerhed er overholdt. Kontrollen vil være ét af mange andre punkter, som distributøren vil skulle kontrollere, inden produktet bringes i omsætning. Der findes ingen opgørelser af, hvor mange produkter der vil blive omfattet af den delegerede forordnings krav.

Over for udgifterne til at sikre at produkterne overholder de nye krav om cybersikkerhed står den forbedrede cybersikkerhed, som både vil komme virksomheder og forbrugere til gavn. Kommissionen skønner, at et databrud i gennemsnit koster 100.000 € (ca. 750.000 kr.) for en europæisk virksomhed. Kommissionen skønner, at 80 % af alle sådanne angreb sker via trådløse forbindelser. Dette anskueliggør, hvorfor der er en stor økonomisk fordel ved at indføre regler på radioudstørsområdet.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Den delegerede forordning vil give en forbedret beskyttelse af forbrugere, af internettet og af virksomheder.

En stor del af det markedsførte radioudstyr i EU er produceret i ikke-EU lande, hvor der ikke nødvendigvis er tradition for at sikre slutbrugerens sikkerhed og privatliv. Denne sikring bliver nu et krav.

Den delegerede forordning vil ikke sikre alle produkter. Den delegerede forordning indføres via radioudstyrsdirektivet og vil derfor kun vedrøre produkter, som kommunikerer via radiobølger. Kablede produkter, processer og tjenester vil ikke være omfattet af den delegerede forordning.

8. Høring

Den delegerede forordning har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen har taget initiativ til den delegerede forordning på baggrund af et behov, som flere medlemslande har påpeget. Der er derfor en stor gruppe af lande, som forventes at støtte den delegerede forordning. Der er i denne gruppe flere store medlemslande, som driver processen. Ingen lande har tilkendegivet at være i mod.

Trods dette er der en bekymring i de fleste lande, også blandt de ovennævnte, for, om de harmoniserede standarder vil være klar, når den delegerede forordning finder anvendelse. Det er især lande med højteknologisk industri, der har denne bekymring. Bekymringen tilskrives især de økonomiske konsekvenser, det har for industrien, hvis der mangler harmoniserede standarder. Kun et enkelt land ser dette som en væsentlig bekymring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at cybersikkerhed bør reguleres horisontalt og bør dække alle produkter, processer og tjenester. Regulering bør som udgangspunkt ikke, som det ses her, ske ved, at man regulerer et enkelt produktområde. I stedet bør der fastlægges horisontale principper, som sikrer tilstrækkelig cybersikkerhed på tværs af sektorer. Med nærværende delegerede forordning risikerer fabrikanterne at blive omfattet af yderligere krav om cybersikkerhed, der ikke er koordineret, igennem andre retsakter, hvor der ikke skeles til, om produktet er radioudstyr, fordi det er processen eller tjenesten, der reguleres.

Heroverfor står dog et hensyn om at handle hurtigt. De manglende horisontale cybersikkerhedsregler har en væsentligt længere tidshorison og kan ikke gennemføres tilnærmelsesvist lige så hurtigt som forslaget om cybersikkerhedsregler via radioudstyrsdirektivet. Kommissionen vurderer, at 80 % af alle cybersikkerhedsbrud sker via trådløse produkter, som kan omfattes via radioudstyrsdirektivet. Den øgede cybersikkerhed vil være en stor fordel for både virksomheder og forbrugere.

Regeringen mener, at opgaven med at sikre udarbejdelse af harmoniserede standarder bør prioriteres i god tid, idet vedtagelse af harmoniserede standarder på radioudstyrsområdet kan være en tidskrævende opgave.

Regeringen støtter, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.